

Oponentský posudek diplomové práce

Eliška Sýkorová

Indická klasická hudba: píseň v tradici karnāṭak

Vypracovala: Ing. Mgr. Soňa Bendíková, Ph.D.

Studentka se ve své diplomové práci věnuje hudebnímu tématu. Jelikož nejsem profesí muzikolog, nebudu při svém hodnocení posuzovat odbornou stránku textu. Práce, kterou předkládá, se zabývá indickou klasickou hudbou s důrazem na jihoindickou píseň. Je strukturovaná do 4 kapitol, které tvoří dva velké celky. První část, která se skládá z kapitol 1-3, je teoretická, a nabízí průřez dvěma hudebními tradicemi hindustānī a karnāṭak. V první kapitole, která se týká teorie klasické indické hudby, popisuje základní hudební principy a pravidla, vysvětluje základní pojmy jako je rāga, tāla či laya, část věnuje i úskalím notového zápisu indické hudby, který je velmi specifický a pro naše evropské hudební cítění těžko uchopitelný. Vhodně je doplněn ukázkami.

V druhé a třetí kapitole, které jsou jednotlivě věnovány vždy jedné hudební tradici, pak Eliška Sýkorová zdůrazňuje specifika rāgy a tāly, nejdůležitějších aspektů klasické hudby a okrajově je také komparuje. V každé z těchto dvou kapitol nabízí souhrn jednotlivých hudebních nástrojů, které se používají při interpretaci.

Samozřejmou součástí je pak seznam písňových žánrů, které se v dané tradici vyskytují.

Druhá, hlavní část textu diplomové práce je věnována analýze konkrétních písní z jihoindické tradice karnāṭak. Výběr této specializace je pochopitelná, studentka se věnuje studiu jihoindického jazyka a kultury. Zde je potřeba zdůraznit, že pro účel této práce E. Sýkorová absolvovala velmi náročné pátrání po písních, které nejsou tradičně zapisovány a velmi často jsou uchovávány pouze jako součást orální tradice. Na příkladu devíti písní jihoindické tradice provedla studentka obsahovou a

částečně také jazykovou analýzu. Nenahlíží na písně jako na zdroj lingvistických informací, nýbrž jako na pramen kulturně historických zajímavostí. Písně nám totiž, podobně jako jiné žánry orální tradice, poskytují velké množství poznatků, odráží se v nich daná doba.

Práce má potenciál nabídnout i propracovanou komparaci obou tradic, nicméně by to narušilo její stávající strukturu. Také po jazykové stránce by jistě bylo možné texty podrobně analyzovat, to bude předmětem dalšího bádání studentky v doktorském studiu.

V několika málo případech použila studentka poněkud vzletný jazyk, který se příliš nehodí do odborného vědeckého textu, neobratnou či nepřesnou formulaci (s. 14: ...má "několikero" vrstev ... jako například stupnici, ke které má „vzdáleně blízko“; s. 15: poznámka pod čarou se týká slova *mātrā* nikoli *hindustānī*; s. 20: K propojení těchto rág se váže příběh velkého pěvce – zde není jasné o které rágy se jedná.). Slovníček pojmů by bylo vhodné doplnit o veškeré termíny použité v práci.

Kromě těchto velmi drobných nedostatků, shledávám práci po obsahové a formální stránce kvalitní. Text podává teoretický přehled o dvou významných tradicích klasické indické hudby, který se dosud v českém jazyce takto uceleně nevyskytuje. Navíc na několika ukázkách studentka zdatně analyzuje texty sebraných písní.

E. Sýkorová prokazuje schopnost systematicky utřídit teoretické poznatky, přehledně zpracovat téma a v neposlední řadě aplikuje získané jazykové znalosti při překladech.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Soňa Bendíková